

RAPPORT NORGESLEKER

LILLEHAMMER 21. – 24. MARS 2024

10. juni 2024

Foto: Christian Haukeli

Innhold

Sammendrag.....	2
Bakgrunn og formål for Norgesleker.....	3
Forberedelser og involvering.....	4
Vilkår for deltakelse	4
Gjennomføring av Norgesleker.....	4
Program for Norgesleker 2024.....	5
Fakta om Norgesleker 2024	6
Eksterne samarbeidspartnere	7
Finansiering og økonomi	7
Frokostseminar og Lederutdanningsprogram	8
«Sammen om like muligheter.....	8
Lederutdanningsprogram for utviklingshemmede	8
Kommunikasjon og mediedekning	8
Innspill etter Norgesleker 2024	9
Videre satsning – Norgesleker 2026.....	10
Ressursbruk i NIF til videre satsing.....	11

Sammendrag

Norgesleker er et nasjonalt mesterskap for utviklingshemmede, hvor flere idretter deltar. Arrangementet skal tilby en felles nasjonal konkurransearena for utøvere med utviklingshemning, med mål om å utvide konkurransetilbudet for målgruppen, skape større synlighet for idrett for utviklingshemmede, og øke kompetansen om og rekruttering av utviklingshemmede i idretten.

Dette er også en del av oppfølgingen av «Én idrett – like muligheter. Parastrategi for norsk idrett 2022-2027» som ble vedtatt av Idrettsstyret i januar 2022. Formålet med strategien er at norsk idrett gjennom ambisjonen om én idrett skal tilby like muligheter for alle, og at alle skal oppleve respekt, kompetanse, inkludering og likeverd i møte med norsk idrett.

Norgesleker ble gjennomført for første gang på Lillehammer 21. - 24. mars 2024. Her deltok 175 utøvere fra seks ulike idretter: alpint, innebandy, klatring, kortbane, langrenn og truger. Mesterskapet ble gjennomført som et samarbeid mellom Norges idrettsforbund, særforbund, idrettslag og Olympiaparken, og ble avholdt samtidig med NM på ski og NM-veka. [Telenor var hovedsponsor](#) for arrangementet.

Særforbund har i etterkant av arrangementet rapportert at de var godt fornøyde med gjennomføringen av konkurransene og at dette var en viktig sosial arena for denne målgruppen. Etter evaluering av arrangementet i 2024, planlegges det nå for Norgesleker i Skien i juni 2026,

Bakgrunn og formål for Norgesleker

På ekstraordinært Idrettsting i oktober 2021, erkjente idretten at det er for få nasjonale og internasjonale arrangementstilbud for utviklingshemmede utøvere.

Ekstraordinært ting vedtok i sak 11.5 andre ledd:

2. Idrettstinget ber idrettsstyret igangsette en prosess med særforbundene og idrettskretsene for å utarbeide en offensiv plan for hvordan idrettstilbudet for mennesker med utviklingshemming kan forbedres, herunder å utarbeide en forpliktende strategi- og handlingsplan for hvordan idretts- og arrangementstilbudet nasjonalt og internasjonalt kan forbedres. Handlingsplanen skal være klar til ledermøtet 2022, og iverksettes høsten 2022.

Høsten 2021 var arbeidet med «Én idrett – like muligheter. Parastrategi for norsk idrett 2022-2027» i gang. Parastrategien har ført til at mange særforbund har satt egne mål for dette arbeidet, også for utøvere med utviklingshemming. På Idrettsstyrets møte nr. 22, 14. og 15. mars 2023, ble det vedtatt følgende i sak 218: Utredning søknad Special Olympics World Winter Games og Special Olympics Norgesleker 2024:

Vedtak: 1. NIF vil i samarbeid med aktuelle organisasjonsledd tilrettelegge for at Special Olympics Norgesleker arrangeres i mars 2024. Erfaringer med arrangementet vil brukes i det videre arbeid med å utvikle aktivitets- og konkurransetilbudet til målgruppen.

NIF fikk rollen som prosjektleder for Norgeleker og ansvaret for å utvikle et nasjonalt mesterskap for utviklingshemmede i samarbeid med særforbundene.

I tråd med «Én idrett – like muligheter. Parastrategi for norsk idrett 2022-2027», ble følgende mål for Norgesleker satt:

- *tilby en felles nasjonal konkurransearena for utøvere med utviklingshemning.*
- *skape synlighet for idrett for utviklingshemmede.*
- *bidra til å øke kompetansen for denne målgruppen i idrettslag og særforbund.*
- *bidra til å motivere og rekruttere flere personer med utviklingshemning til ukentlig trening gjennom idrettslagene.*

Forberedelser og involvering

En prosjektgruppe bestående av ressurser fra Skiforbundet, Skøyteforbundet, Bandyforbundet og Friidrettsforbundet, samt én prosjektleder fra NIF startet forberedelsene til Norgesleker høsten 2022.

De nevnte særforbundene skulle opprinnelig deltatt i Special Olympics World Winter Games i Kazan i Russland i 2022, men arrangementet ble avlyst pga. krigen mellom Russland og Ukraina.

Senere i 2022 ble Klatreforbundet en del av prosjektgruppa. Klatring er per i dag ikke en idrett i Special Olympics World Games, slik de andre idrettene er. Det var et sterkt ønske fra Klatreforbundet om å styrke konkurransetilbudet til utviklingshemmede utøvere, klatring ble derfor en del av programmet under Norgesleker.

Det ble besluttet å legge Norgesleker til Lillehammer, samme uke som NM på ski og NM-veka, for å samle alle utøvere på én felles arena.

Prosjektgruppa har hatt jevnlige møter om organisering, finansiering, kommunikasjon, markedsføring og rekruttering. I tillegg har prosjektleder hatt tett dialog med NIFs kommunikasjonsavdeling og kommersiell forretningsutvikling. Det har i tillegg gjennom prosjektperioden vært flere prosjektmedarbeidere fra NIF som har bidratt i arbeidet.

Våren 2023 ble Telenor lansert som samarbeidspartner for idrett for utviklingshemmede, med Norgesleker som hovedsatsning.

Vilkår for deltakelse

Prosjektgruppa formulerte felles kriterier for deltakelse i Norgesleker. For å kunne delta må utøverne:

- ha en utviklingshemning og være medlem av en klubb/idrettslag tilknyttet Norges idrettsforbund
- ha fylt 13 år eller fylle 13 år det året Norgesleker arrangeres

Gjennomføring av Norgesleker

Norgesleker 2024 ble arrangert på Lillehammer fra 21. – 24. mars. Utøvere med utviklingshemning fra store deler av landet konkurrerte i innebandy, klatring, alpint, langrenn, truger og kortbane.

Arenaene som ble benyttet under arrangementet var Kanthaugen, Birkebeineren skiskytterstadion, Håkons Hall, Ungdomshallen og Mjøsa Klatresenter. Særforbundene har i samarbeid med lokale idrettslag og Olympiaparken, hatt ansvar for den tekniske gjennomføringen av konkurransene. I tillegg til konkurransene, ble det arrangert felles bankett på Scandic Lillehammer Hotel, til stor glede for deltakerne.

Program for Norgesleker 2024

Torsdag 21.03

- Kl. 14.00 Alpint, storslalåm
- Kl. 14.00 Langrenn, 1/3/5
- Kl. 15.30 Premieseremoni alpint/langrenn

Fredag 22.03

- Kl. 10.30 Langrenn, sprint prolog
- Kl. 11.00 Alpint, slalåm
- Kl. 11.30 Truger kvalifisering 100m
- Kl. 12.00 Langrenn, sprint finaler
- Kl. 13.00 Premieseremoni alpint/langrenn

Lørdag 23.03

- Kl. 09.00 Skøyter, kortbane 1500/500m
- Kl. 10.00 Alpint, parallellslalåm
- Kl. 10.30 Langrenn, stafett 3x1km
- Kl. 11.00 Innebandy, åpningsseremoni
- Kl. 11.30 Innebandy, showkamp
- Kl. 11.45 Truger, finale 100m
- Kl. 12.00 Innebandy, gruppespill
- Kl. 12.00 Klatring
- Kl. 13.00 Premieseremoni alpint/langrenn/truger
- Kl. 13.30 Skøyter, kortbane
- Kl. 15.30 Premieseremoni klatring
- Kl. 19.00 Utøverbankett

Søndag 24.03

- Kl. 09.00 Skøyter, kortbane, 1000m og stafett
- Kl. 10.00 Innebandy, kvartfinaler
- Kl. 11.20 Innebandy, semifinaler
- Kl. 12.40 Innebandy, plasseringskamper
- Kl. 13.20 Innebandy, bronsefinaler
- Kl. 13.45 Innebandy, B-Finale
- Kl. 14.10 Innebandy, A-Finale
- Kl. 14.30 Premieseremoni innebandy
- Kl. 14.20 Premieseremoni kortbane

Konkurranseresultatene ble publisert på [nettsidene til Norgesleker](#).

Fakta om Norgesleker 2024

- Nasjonalt mesterskap for utviklingshemmede, som planlegges å arrangeres annet hvert år, sommer eller vinter. Arrangementet er et samarbeid mellom Norges idrettsforbund, særforbund og idrettslag.
- 175 utøvere fra seks idretter:
 - Alpint - 11 utøvere
 - Langrenn - 31 utøvere
 - Kortbane - 7 utøvere
 - Innebandy - 100 utøvere
 - Klatring - 7 utøvere
 - Truger – 19 utøvere
- 5 arenaer:
 - Håkons Hall
 - Ungdomshallen
 - Skiskytterstadion på Birkebeineren stadion
 - Kanthaugen
 - Hamar klatresenter
- Ca. 100 frivillige.
- Budsjett på ca. 3,9 millioner kroner.
- [Telenor som hovedsamarbeidspartner](#).

- Bankett for utøvere, trenere og foresatte med middag, disko og allsang.
- Olympiaparken som lokal arrangør.

Eksterne samarbeidspartnere

Olympiaparken var felles lokal arrangør for Norgesleker, NM på ski og NM-veka. De bidro med tilrettelagte fasiliteter og arrangørservice på arenaer på Lillehammer.

Særforbundene benyttet lokale arrangørklubber for gjennomføring av sine konkurranser.

Norgesleker samarbeidet også med prosjektet *Fremtidens arrangementsledere* i regi Lillehammer Olympic Legacy Sports Center. Prosjektet hadde som mål å gi unge ledere i idretten en arena for utvikling samt få nyttig arrangementserfaring.

Prosjektperioden gikk fra 1. november 2023 til 15. april 2024. Tre av deltakerne fra dette prosjektet fikk sentrale roller i Norgesleker, som frivilligkoordinator og seremoni- og bankettkoordinator. I tillegg har øvrige frivillige hatt sentrale roller i gjennomføringen av Norgesleker.

Design. Og innholdsbyrået Vild har vært engasjert for å utvikle Norgeslekers visuelle profil. I tillegg har NewsLab og Nucleus vært leverandører av kommunikasjons- og markedsføringstjenester. En rekke ulike profileringsleverandører har laget profileringsmateriell til arrangementet.

Finansiering og økonomi

Finansieringen av Norgesleker 2024 har kommet fra avsatte midler fra Special Olympics World Games, som skulle vært arrangert i Kazan i Russland i 2022, og fra NIFs samarbeidspartner, Telenor. Samarbeidsavtalen som ble signert med Telenor våren 2023, har vært viktig for å opprettelsen og gjennomføringen av Norgesleker.

Finansieringen har dekket kostnader knyttet til prosjektledelse, markedsføring, kommunikasjon, profilering, premiering og subsidiering av bankett. I tillegg har særforbundene fått tilskudd, til å dekke deler av egne arrangementskostnader.

Det totale budsjettet for planlegging og gjennomføring av Norgesleker var estimert til ca. 4 millioner kroner. Regnskapsrapporteringen for 2024 er ikke avsluttet, men det antas at den endelige kostanden blir ca. 3,9 millioner kroner.

Frokostseminar og Lederutdanningsprogram

«Sammen om like muligheter

Parallelt med Norgesleker arrangerte NIF frokostseminaret «Sammen om like muligheter» i samarbeid med Telenor og Norsk Tipping. 117 deltakere deltok på seminaret, der temaet var inkludering og mangfold. Anledningen ble også benyttet til å markere den internasjonale dagen for Downs syndrom, som er 21. mars.

Innledere på seminaret var:

- Mathias Eckhoff, landslagstrener i basket og tidligere leder i Dissimilis
- Erling Due Bergseth og Camilla Kvalheim, reporter og redaktør i TV BRA
- Katelyn og Brenda Garbin, hovedtrener og daglig leder i Stabekk Turnforening
- Preben Stai, rådgiver i Norsk Tipping, Per Anders Vold, prosjektleder spons i Telenor og Nina Karlsson, HR-manager i Scandic Hotels

Lederutdanningsprogram for utviklingshemmede

I juni 2023 ble Norges idrettsforbund tildelt 7,5 millioner fra [Sparebankstiftelsen](#).

Midlene skulle gå til en tilskuddsordning med mål om å utvikle idrettstilbudet til utviklingshemmede og rekruttere flere utøvere med utviklingshemming til lokale idrettslag. I tillegg skulle midlene gå til gjennomføring av et lederutdanningsprogram for utviklingshemmede. Det ble rekruttert 12 ledere (med utviklingshemming) og 11 «medledere» (funksjonsfriske) fra ulike deler av landet til å delta. Den første av totalt fem samlinger, ble arrangert under Norgesleker på Lillehammer. [Lederutdanningen](#) skal bidra til å få personer med utviklingshemming inn i lederroller i idretten. Etter fullført utdanning skal deltakerne være bedre rustet til å være trenere, dommere eller ha andre frivillige verv i idretten. Lederutdanningen består av både fysiske og digitale samlinger og skal gå over 3 år, med nytt kull hvert år.

Kommunikasjon og mediedekning

Norgesleker har hatt høyt fokus på kommunikasjon og hadde engasjert seks innholdsprodusenter under arrangementet, fordelt på SoMe, bildedokumentering, videoinnhold og nettsaker. Innholdsprodusentene var tett på deltakerne i intervju situasjoner, med mikrofon under konkurranse, premieutdeling og «livet» på

Norgesleker. Nettsider, Facebook og Instagram ble benyttet som kommunikasjonskanaler

Instagram

- 20 000 (19 000 av dette er organisk) i rekkevidde (antall kontoer som har sett Instagram-innhold minst én gang. Det er en stor økning fra uka før.
- Nådde i gjennomsnitt cirka 600 kontoer per Instagram-story i løpet av arrangementet.
- Fem poster om Norgesleker publisert på Idrettsforbundets Instagramkonto, der en av dem var video.
- Nådde i gjennomsnitt 3000 kontoer per post. Videoen dro opp snittet (her nådde vi 10 005 kontoer). Bildepostene ligger på rundt 1200. I gjennomsnitt 85 likerklipp per post.
- 1700 besøk på Instagram-profil.
- 97 nye følgere på Instagram.

Facebook

- 7 innlegg lagt ut på Special Olympics Facebook.
- Omtrent 14 000 i rekkevidde (antall personer som har sett ett av innleggene minst én gang).
- 1200 Facebook-besøk. Til sammenlikning: fra 20.- 24. februar var Facebook-besøk 70.
- 28 nye følgere.

Deler av arrangementet ble også dekket av NRK og TV BRA.

[Se TV BRA sin dekning av Alpint under Norgesleker](#)

[Se TV BRA sin dekning av Langrenn og Truger under Norgesleker](#)

Innspill etter Norgesleker 2024

I april ble det gjennomført erfaringsmøter med særforbundene som deltok under Norgesleker. Erfaringene og tilbakemeldingene er viktig for videreføringen av arrangementet og er oppsummert her:

- Det var et ønske om videreføring av Norgesleker fra samtlige særforbund
- Bankett for utøverne er et «must»
- Ønske om felles åpningsseremoni med parade

- Samarbeidsmodellen og ansvarsfordelingen må bli mer tydelig og effektiv slik at særforbund kan bruke færre ressurser i planleggingsfasen
- Det bør fortsatt satses på synliggjøring av idrett for utviklingshemmede og å løfte frem utøverprofiler for å skape motivasjon til deltakelse for andre
- Norgesleker bør invitere utøvere fra andre nasjoner til Norgesleker
- Det er store lokale forskjeller på reisekostnader. Det bør vurderes subsidiering av utøvere som må reise langt
- Norgesleker er sårbart med kun én prosjektleder. Det bør derfor være flere ressurser involvert i planleggingen av lekene, slik at arrangementet ikke er personavhengig dersom det skulle oppstå sykdom eller lignende.

Videre satsning – Norgesleker 2026

Den 1. juni 2024 leverte særforbundene i prosjektgruppa individuelle rapporter etter Norgesleker på Lillehammer. På bakgrunn av innspill og erfaringer etter Norgesleker 2024, er det planer om å videreføre konseptet og NIF har startet planleggingen av Norgesleker 2026.

De tentative datoene for Norgesleker 2026 er 11. – 14. juni. Lokasjon for Norgesleker 2026 blir Skien. [Skien fritidspark](#) var tidlig ute med å melde sin interesse for å arrangere lekene. Med hensyn til lokasjon, tidligere erfaring, motivasjon, og samarbeid med idrettskrets og idrettslag, har det vært naturlig å velge Skien som arrangør for sommerleker i 2026. Som lokal arrangør vil Skien Fritidspark bistå NIF med å sikre egnede arenafasiliteter, overnatting, transport, finansiering og andre logistikkelementer.

To ansatte i NIF og ni særforbund deltok i slutten av mai 2024 på et oppstartsmøte om Norgesleker 2026. På møtet deltok også rådgiver paraiddrett i Vestfold og Telemark idrettskrets og daglig leder i Skien Fritidspark.

Av særforbund som har vist interesse for deltakelse i 2026 er:

- Norges Badmintonforbund
- Norges Padlerforbund
- Norges Bordtennisforbund
- Norges Danseforbund

- Norges Fleridrettsforbund (boccia og teppecurling)
- Norges Friidrettsforbund
- Norges Golfforbund
- Norges Gymnastikk- og Turnforbund (rytmisk gymnastikk og turn)
- Norges Judoforbund
- Norges Klatreforbund
- Norges Rytterforbund
- Norges Svømmeforbund

Andre aktuelle særforbund er også Norges Basketballforbund, Norges Volleyballforbund og Norges bandyforbund (innebandy), som NIF planlegger å gå i dialog med i løpet av sommeren/høsten 2024.

Norges fotballforbund og Norges håndballforbund, som er de to største idrettene innenfor idrett for utviklingshemmede, vil ikke bli inkludert i Norgesleker 2026.

Bakgrunnen for dette er at håndball og fotball arrangerer Landsturneringen, som er et av landets største arrangement for denne målgruppen, med om lag 1500 deltakere.

NIF ønsker å videreføre Norgesleker med samme samarbeidsform som for 2024-lekene, der NIF er prosjektleder med ansvar for felles aktiviteter, logistikk og delvis finansiering, mens særforbund har ansvar for planlegging og gjennomføring av egne konkurranser. Det vil for 2026-lekene bli utarbeidet tydelige kriterier for medarrangører og særforbund som medvirker og deltar i Norgesleker.

Særforbundene har forhåndsmeldt ca. 350 utøvere fra sine idretter. Det er i tillegg et ønske om å invitere mellom 50 og 100 utøvere fra andre Special Olympics-nasjoner. På sikt har Norgesleker til hensikt å gjøre rollen som lokal arrangør for Norgesleker søknadsbasert, med utarbeidede arrangørkriterier.

Ressursbruk i NIF til videre satsing

Med videreføring av Norgesleker som fast arrangement hvert andre år (vinter eller sommer), vil det være behov for én prosjektleder og prosjektmedarbeidere, da prosjektet krever ressurser fra flere virksomhetsområder:

- Paraidrett, både NIF internt og idrettskretser
 - o Prosjektstyring, planlegging og gjennomføring

- Kommersiell forretningsutvikling og arrangement
 - o Sponsoroppfølging sammen med prosjektleder
 - o Oppfølging av eventuell gjestegruppe
- Samfunnskontakt og idrettspolitikk
 - o Kommunikasjonsarbeid
- Juridisk avdeling
 - o Oppfølging av avtaler
- Digital
 - o Arbeid med innhenting av samtykker gjennom Minldrett (minimalt)
- Økonomi
 - o Oppfølging i forbindelse med regnskap
- Bærekraft
 - o Bidra til å lage et bærekraftig arrangement med fokus på klima og miljø

Det er ønskelig å lage en samarbeidsform på tvers av virksomhetsområder, som bidrar til fremme kunnskapsdeling og dra nytte av virksomhetsområdenes spesialiserte ferdigheter. Dette er også et viktig kulturbyggende tiltak, hvor flere avdelinger i NIF og særforbund samarbeider om et felles mål. Graden av oppfølging av ulike avdelingen vil variere og justeres etter behov og tilgang.